

Oponentský posudek

Dizertační práce MUDr. Michala Goetze

Téma: Cerebelární funkce u poruchy pozornosti s hyperaktivitou.

Cerebellar functions in Attention Deficit Hyperactivity Disorder

Školitel: Doc. MUDr. Vladimír Hort, CSc

Obor postgraduálního studia: Lékařská psychologie a psychoterapie

Předkládaná disertace obsahuje 190 stran textu, 39 stránek literatury 8 grafů a 19 tabulek. Podkladem disertační práce byly 2 práce s IF se vztahem k základnímu tématu (celkem IF 4,60), u kterých je doktorand prvním autorem. Dále je doktorand autorem 5 prací (IF=12,039) bez vztahu k tématu práce. V autoreferátu je k tématu disertační práce uvedeno dalších 12 prací bez IF, z nichž u deseti je dizertant prvním autorem. Podkladem disertační práce je především práce publikována v J of Attention Disorders v roce 2014. Tvoří 3. výzkumnou část disertační práce, týkající se cerebelárních symptomů u dětí s ADHD (Attention Deficit /Hyperactivity Disorder).

V úvodu disertační práce je podán podrobný historický přehled konceptu onemocnění ADHD, rozdíly mezi ADHD a Hyperkinetickými poruchami a diagnostické změny u ADHD v DSM 5. Dále je diskutována epidemiologie onemocnění a vývoj symptomatiky v čase, včetně komorbidních onemocnění (str. 10-26). V další kapitole autor souborně a přehledně zpracoval farmakologickou, nefarmakologickou a psychosociální léčbu ADHD (str. 26-42), etiologii (str. 42-46) a koreláty ADHD v zobrazovacích metodách (str. 46 -55). Na stránkách 55 -71 jsou zevrubně popsány neuropsychologické teorie, které se vážou k ADHD (inhibiční a teorie narušené reakce na odměnu). 2. Část disertační práce se zabývá mozečkem, jeho jednotlivými strukturami, propojením s ostatními oblastmi mozku, modely regulace a zobrazovacími metodami mozečku u pacientů s ADHD. Posledním tématem 2. části jsou balanční funkce ve vztahu k mozečku a ADHD. Ty jsou následně zkoumány ve výzkumné, 3. části práce.

Cílem experimentální práce, uvedené v 3. části předkládané práce, bylo zmapovat výskyt cerebelárních klinických symptomů a balančních schopností u dětí (N=104) školního věku (7-11 let) a porovnat vztah těchto parametrů s klinickými a neuropsychologickými nálezy u skupiny dětí ADHD. Jednotlivé hypotézy jsou zde jasně a srozumitelně uvedeny a je popsána

metodika vyšetření balanční funkce (včetně 3 ilustrativních obrázků). Výsledky byly adekvátně zpracovány a shrnuty do přehledných tabulek (19), grafů (8). V závěru kapitoly autor diskutuje a interpretuje jednotlivé výsledky již úspěšně publikované studie. U dětí s ADHD zjistil významně vyšší skóre cerebelárních příznaků a významně horší výkon v balančních měřeních. Vyšší skóre cerebelárních symptomů predikovalo ve studii vzestup symptomů hyperaktivity-impulzivity, jak při analýze v rámci jednotlivých skupin (dětí s ADHD a kontrol), tak celého souboru. Nezlepšování v průběhu testu v antero-posteriorním směru predikovalo vyšší skóre nepozornosti v celém souboru. Vyšší skóre cerebelárních příznaků také predikovalo horší výkony v testu Go/No-Go. Ty byly predikovány i balančním výkonem. Cerebelární symptomy byly asociovány i s horšími výkony v reprodukci Reyovy figury (vizuoprostorové a paměťové funkce). Ty však signifikantně nekorelovaly s výkony balančními. Cerebelární symptomy byly v signifikantním vztahu s balančními výkony. Autor svými výsledky potvrzuje v předložené disertační práci význam cerebella v patofyziologii ADHD a poukazuje, v souladu se zahraniční literaturou, na význam vztahů motorických a kognitivních funkcí.

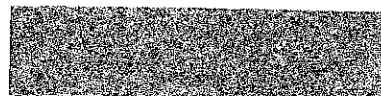
Předložená práce je z hlediska výběru tématu i jeho zpracování vysoce aktuální a přináší data důležitá pro klinickou praxi.

K práci nemám žádné zásadní připomínky, je psána velmi přehledně, srozumitelným jazykem. Hypotézy jsou jasně formulované, jednotlivé kapitoly jsou dobře členěny. Autoreferát je stručný i výstižný, obsahuje a diskutuje nejdůležitější výsledky disertace. Jen při pečlivém lze objevit několik zbytečných překlepů.

Celkově lze konstatovat, že disertační práce MUDr. Michala Goetze je zajímavá, aktuální tématikou, kvalitně zpracovaná a nadprůměrná nejen svým rozsahem, při kterém neztrácí na přehlednosti a zajímavosti. V tomto smyslu může být významným přínosem pro další výzkum v této oblasti i klinickou praxi.

Disertační práce jednoznačně prokazuje předpoklady autora k samostatné tvořivé vědecké práci a k udělení titulu „Ph.D.“ za jménem.

V Praze dne 2. 3. 2014

prof. MUDr. Hana Papezová, CSc.

Psychiatrická klinika 1.LF UK a VFN Praha

Ke Karlovu 11

12821 Praha 2

Otázky do diskuse:

1. Jaký má autor názor na téma dospělé ADHD, v současné době často diskutovaný?
2. Existuje literatura o cerebelárních příznacích u dospělých pacientů s ADHD a/nebo komorbidit ?
3. Jak konkrétně může být vyšetření využito v běžné klinické praxi v budoucnosti?.